

АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Број:586/2024-Д-03/5
Датум: 26.децембар 2024. године
Београд, Теразије 5/5
А.Б.

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд
-Лицу одговорном за праћење усклађености Марији Татић-

11000 Београд, Нови Београд
ул. Булевар уметности бр.12

Предмет: достава Образложеног мишљења Савета Агенције за енергетику Републике Србије
број:586/2024-Д-03/4 од 26. децембра 2024. године

У прилогу достављамо Образложено мишљење Савета Агенције за енергетику Републике Србије на Годишњи извештај о спровођењу Програма усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања за 2023. годину број:586/2024-Д-03/4 донето на 315. редовној седници Савета одржаној 26. децембра 2024. године, који сте доставили Вашим актом број:2541200-08.01-494415/2-24 од 30. октобра 2024. године.

Прилог: као у тексту

Доставити:
1.наслову;
2.архиви

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић

На основу члана 39. став 1, а у вези са чланом 132. став 12. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр.145/14, 95/18-др.закон, 40/21, 35/23-др. закон, 62/23 и 94/24),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије на 315. редовној седници од 26. децембра 2024. године, донео је

ОБРАЗЛОЖЕНО МИШЉЕЊЕ

Чланом 132. став 7. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр.145/14, 95/18-др.закон, 40/21, 35/23-др.закон, 62/23 и 94/24) прописано је да Лице одговорно за праћење усклађености оператора дистрибутивног система припрема годишњи извештај о спровођењу Програма усклађености и доставља га Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) ради прегледа и давања мишљења. Тачком 12) истог члана прописано је да ће Агенција дати своје образложено мишљење у року од 60 дана од дана његовог пријема.

Сагласно наведеној законској одредби Лице одговорно за праћење усклађености, односно спровођење Програма усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања оператора дистрибутивног система (даљем тексту: Лице за праћење усклађености) доставило је актом број:2541200-08.01-494415/2-24 од 30. октобра 2024. године Агенцији Годишњи извештај о спровођењу програма усклађености за 2023. годину (у даљем тексту: Годишњи извештај), ради прегледа и давања мишљења.

Одредбама Закона о енергетици прописано је да је Лице за праћење усклађености дужно да прати спровођење Програма усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања (у даљем тексту: Програм) и усклађеност рада оператора дистрибутивног система са одредбама које уређују транспарентност рада оператора система и поверљивост података, обавести Агенцију уколико органи вертикално интегрисаног предузећа својим одлучивањем спречавају или одлажу пројекте из Плана инвестиција из члана 136. став 1. тачка 10) Закона, као и о свакој другој битној повреди везаној за спровођење Програма усклађености, као и да припреми годишњи извештај о спровођењу Програма усклађености и достави га Агенцији.

Такође, Програмом је утврђено да се актом којим се одређује лице које прати спровођење овог Програма ближе утврђују задаци и у погледу надзора над спровођењем прописане обавезе независног и раздвојеног деловања „ЕПС Дистрибуција” д.о.о. Београд, као оператора дистрибутивног система а нарочито у обављању послова погона, одржавања и развоја мреже, уговарања и извршавања услуге дистрибуције, набавке електричне енергије за потребе система, планирање развоја дистрибутивног система, као и редовног обавештавања директора „ЕПС Дистрибуција” д.о.о. Београд о уоченим недостацима и постојању недозвољеног утицаја, а нарочито када утврди постојање недозвољеног утицаја Акционарског друштва „Електропривреда Србије” на независност одлучивања и пословања „ЕПС Дистрибуција” д.о.о. Београд. Такође, Одлуком о именовању лица одговорног за праћење усклађености утврђена је обавеза овог лица да прати спровођење законом прописане обавезе независног и раздвојеног деловања Друштва, као и недозвољеног утицаја оснивача на независност одлучивања и пословања Друштва.

Оцена извештаја

Након разматрања достављеног Годишњег извештаја, може се закључити да исти у начелу садржи све елементе потребне за спровођење Програма усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања и усклађеност рада оператора дистрибутивног система са одредбама које уређују транспарентност рада оператора система.

Међутим, увидом у достављени извештај приликом давања мишљења уочено је да исти и даље садржи историјске и опште податке и начелне информације које беспотребно оптерећују текст извештаја, па се опет препоручује Лицу за праћење усклађености да приликом израде наредног извештаја, исти обухвати само чињенице и околности везане за извештајни период без историјских и општих података и начелних информација, односно да у наредном извештају исти буду садржани и ближе описани само у случају да имају било каквих ефеката по оператора дистрибутивног система електричне енергије, а које су од значаја за праћење усклађености оператора дистрибутивног система.

Надаље, везано за активности које се предузимају на реализацији Плана преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману сагласно члану 136. став 1. тачка 11) Закона о енергетици уочено је да није наведено колико је било планирано преузимања мерних уређаја код свих корисника и да недостаје констатација да план није испуњен, са навођењем разлога за неиспуњење истог. Наиме, одлуком Савета Агенције за енергетику Републике Србије број:412/2021-Д-01/4 од 24. септембра 2021. године дата је сагласност на План преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача на дистрибутивном систему за период 1. мај 2021-31. децембар 2024. године. С тим у вези указује се да је потребно пратити реализацију спровођења наведеног Плана и у наредном извештају ову активност посебно образложити са предлагањем конкретних мера везано за његову реализацију.

Што се тиче Плана имплементације економски оправданих облика напредних мерних система, указује се да на наведени план, сагласно члану 138. Закона о енергетици Агенција даје мишљење а не сагласност како је у Годишњем извештају погрешно наведено. Из достављеног Годишњег извештаја може се закључити да у 2023. години нису предузете мере за реализацију Плана имплементације економски оправданих облика напредних мерних система, а што је потребно било учинити.

У делу Годишњег извештаја под 4. 3 Уговори о продаји електричне енергије за сопствену потрошњу на тржишту није наведено како се набављала електрична енергија за сопствену потрошњу у периоду од 1. јануара 2023. године до 27. априла 2023. године, а што је било неопходно навести у циљу потпуног и правилног праћења Програма усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања, и што представља озбиљну мањкавост овог Годишњег извештаја и исто је потребно кориговати у наредном извештајном периоду.

У делу Годишњег извештаја под 4. 5 Уговори о средствима обезбеђења констатује се да у току 2023. године Акционарско друштво „Електропривреда Србије” није достављао средства обезбеђења плаћања, што није у складу са Правилима о раду дистрибутивног система електричне енергије „ЕПС Дистрибуција” д.о.о. Београд. С тим у вези у Годишњем извештају, сагласно члану 28. Програма усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања недостају мере које је Лице за праћење усклађености предузело да би уочени недостатак био отклоњен. Такође, везано за констатацију да негативних аспеката нема, указује се да је било потребно образложити да ли наведено значи да по оцени Лица за праћење усклађености није било на штету оператора дистрибутивног система и није довело до дискриминације према другим корисницима система, што представља озбиљну мањкавост овог Годишњег извештаја и исто је потребно кориговати у наредном извештајном периоду.

У делу Годишњег извештаја под 5.4 Реализација свих активности из Закључка Владе РС од 17. децембра 2020. године наведено је поред осталог и следеће: *„неће бити могуће тачно одредити и планирати трошкове за све објекте (амортизација, одржавање, порез и др) нити ће бити могуће закључивати уговоре неопходне за одржавање и функционисање ових објеката)”* што изазива нејасноћу у смислу да ли ће уопште бити трошкова везаних за ове објекте и на који начин или неће бити планирани и како ће се онда вршити одржавање ових објеката ако су у функцији.

У делу Годишњег извештаја под 6. Закључци извештаја за 2023. годину било је потребно ближе описати наведено да Акционарско друштво „Електропривреда Србије” није измиривао обавезе у целости и у роковима доспећа, односно да ли су измирене обавезе Акционарског друштва Електропривреда Србије према оператору дистрибутивног система за 2023. годину, да ли је оператор дистрибутивног система активирао неко средство обезбеђења плаћања у складу са Правилима о раду дистрибутивног система електричне енергије „ЕПС Дистрибуција” д.о.о. Београд због непоштовања рокова.

У делу Годишњег извештаја под 6.5 Закључци извештаја за 2023. годину наведено је да се може констатовати да је Оператор дистрибутивног система независан у смислу члана 131. Закона о енергетици, уз још неке недостатке који су изнети у Годишњем извештају, са навођењем кључних активности које су биле у вези Cybersecurity напада дана 18. децембра 2023. године. С тим у вези уочено је да Уговори о пружању услуга (SLA) везано за ИКТ послове још увек постоје са Акционарским друштво Електропривреда Србије као последица затеченог стања, а што утиче на независност оператора дистрибутивног система, а што је у Годишњем извештају за 2022. годину (на који је Агенција дала образложено мишљење Одлуком број:274/2024-д-03/2 од 24. јуна 2024. године) било наведено да се очекује да до краја 2023. године буде извршено коначно раздвајање наведених система, а што није урађено. Из Годишњег извештаја може се закључити да је информациони систем оператора дистрибутивног система још увек делом под административним надзором Акционарског друштва „Електропривреда Србије”, који више није контролно друштво у вертикално интегрисаном предузећу, што представља ризик са аспекта раздвојености и независности оператора система. Наведено је потребно пратити и у наредном извештајном периоду.

Приликом оцене Годишњег извештаја уочене су правно-техничке грешке као што су нумерација, погрешно наведени бројеви и датуми аката на које се позива у Годишњем извештају, словне грешке, али се није упуштало у правно-техничку редакцију текста јер је оцењено да исте нису

од суштинског значаја за давање овог образложеног мишљења. Препоручује се Лицу за праћење усклађености да приликом припреме наредног годишњег извештаја води рачуна и о правно-техничкој редакцији текста, а посебну пажњу да посвети тачном навођењу бројева и датума важећих аката на које се позива.

На основу свега изнетог а на основу члана 132. став 12. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр.145/14, 95/18-др.закон, 40/21, 35/23-др.закон, 62/23 и 94/24), Савет Агенције за енергетику Републике Србије на 315. редовној седници одржаној 26. децембра 2024. године, донео је ово образложено мишљење.

Ово мишљење доставити Лицу за усклађеност и оператору дистрибутивног система који је сагласно члану 132. став 12. Закона о енергетици дужан да на интернет страници објави Годишњи извештај, заједно са мишљењем Агенције.

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Број: 586/2024-Д-03/4
У Београду, 26.децембра 2024. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић